



PRIJATÉ TEXTY

P9_TA(2020)0212

Úloha EÚ pri ochrane a obnove svetových lesov

Uznesenie Európskeho parlamentu zo 16. septembra 2020 o úlohe EÚ pri ochrane a obnove svetových lesov (2019/2156(INI))

Európsky parlament,

- so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 11, článok 191 ods. 1 a článok 208,
- so zreteľom na rozsudok Súdneho dvora Európskej únie zo 17. apríla 2018¹,
- so zreteľom na ciele udržateľného rozvoja na obdobie 2015 – 2030, ktoré stanovila OSN,
- so zreteľom na Parížsku dohodu dosiahnutú na 21. zasadnutí Konferencie zmluvných strán Rámcového dohovoru OSN o zmene klímy (UNFCC),
- so zreteľom na Dohovor o biodiverzite z roku 1992, Globálnu stratégiu pre biodiverzitu na obdobie rokov 2011 – 2020 a ciele v oblasti biodiverzity z Aiči,
- so zreteľom na oznámenie Komisie z 23. júla 2019 s názvom Zintenzívnenie opatrení EÚ na ochranu a obnovenie svetových lesov (COM(2019)0352),
- so zreteľom na oznámenie Komisie z 11. decembra 2019 o Európskej zelenej dohode (COM(2019)0640) a na uznesenie Európskeho parlamentu o tejto veci z 15. januára 2020²,
- so zreteľom na oznámenie Komisie z 20. mája 2020 s názvom Stratégia EÚ v oblasti biodiverzity do roku 2030: prinavrátenie prírody do našich životov (COM(2020)0380),
- so zreteľom na akčný plán EÚ pre ľudské práva a demokraciu na obdobie 2020 – 2024, na vonkajšiu politiku EÚ v oblasti pôvodného obyvateľstva z roku 2016, na závery Európskej rady o pôvodnom obyvateľstve z 15. mája 2017 a na Európsky konsenzus o rozvoji z roku 2017,

¹ Rozsudok Súdneho dvora zo 17. apríla 2018, Európska komisia/Poľská republika, C-441/17, EU:C:2018:255.

² Prijaté texty, P9_TA(2020)0005.

- so zreteľom na oznámenie Komisie z 28. novembra 2018 s názvom Čistá planéta pre všetkých – Európska dlhodobá strategická vízia pre prosperujúce, moderné, konkurencieschopné a klimaticky neutrálne hospodárstvo (COM(2018)0773),
- so zreteľom na oznámenie Komisie z 20. septembra 2013 s názvom Nová stratégia lesného hospodárstva EÚ: pre lesy a sektor lesného hospodárstva (COM(2013)0659),
- so zreteľom na záverečnú správu štúdie Komisie s názvom Vplyv spotreby EÚ na odlesňovanie: Komplexná analýza vplyvu spotreby EÚ na odlesňovanie z roku 2013,
- so zreteľom na štúdiu uskutočniteľnosti o možnostiach zintenzívnenia opatrení EÚ proti odlesňovaniu z roku 2018, ktorú si nechalo vypracovať Generálne riaditeľstvo Európskej komisie pre životné prostredie,
- so zreteľom na oznámenie Komisie zo 17. októbra 2008 týkajúce sa výziev súvisiacich s odlesňovaním a zhoršovaním kvality lesa pri zvládaní zmeny klímy a straty biodiverzity (COM(2008)0645),
- so zreteľom na akčný plán pre vynútiteľnosť práva, správa a obchod v lesnom hospodárstve (ďalej len „FLEGT“) z roku 2003, dobrovoľné partnerské dohody FLEGT s tretími krajinami a na pracovný plán FLEGT na roky 2018 – 2022,
- so zreteľom na rezolúciu Rady OSN pre ľudské práva z 21. marca 2019 o uznaní príspevku obhajcov environmentálnych ľudských práv k požívaniu ľudských práv, ochrane životného prostredia a udržateľnému rozvoju,
- so zreteľom na správu Organizácie OSN pre výživu a poľnohospodárstvo (FAO) s názvom Stav svetových lesov 2020,
- so zreteľom na Strategický plán OSN pre lesy na roky 2017 – 2030,
- so zreteľom na osobitné správy Medzivládneho panelu o zmene klímy (IPCC) o zmene klímy, dezertifikácii, degradácii pôdy, udržateľnom obhospodarovaní pôdy, potravinovej bezpečnosti a tokoch skleníkových plynov v suchozemských ekosystémoch, a na jeho piatu hodnotiacu správu o zmene klímy z roku 2014 (*Fifth Assessment Report on Climate Change 2014: impacts, adaptation and vulnerability*),
- so zreteľom na Globálnu hodnotiacu správu o biodiverzite a ekosystémových službách medzivládnej vedeckej platformy pre biodiverzitu a ekosystémové služby (IPBES) z 31. mája 2019,
- so zreteľom na svoje uznesenie zo 16. januára 2020 so zreteľom na pätnáste zasadnutie konferencie zmluvných strán (COP15) Dohovoru o biodiverzite¹,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 28. novembra 2019 o núdzovom stave v oblasti klímy a životného prostredia²,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 11. septembra 2018 o transparentnom a zodpovednom

¹ Prijaté texty, P9_TA(2020)0015.

² Prijaté texty, P9_TA(2019)0078.

- riadení prírodných zdrojov v rozvojových krajinách: prípad lesov¹,
- so zreteľom na svoje uznesenie zo 4. apríla 2017 o palmovom oleji a odlesňovaní dažďových lesov²,
 - so zreteľom na článok 54 rokovacieho poriadku,
 - so zreteľom na stanoviská Výboru pre rozvoj, Výboru pre medzinárodný obchod, Výboru pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka a Výboru pre priemysel, výskum a energetiku,
 - so zreteľom na správu Výboru pre životné prostredie, verejné zdravie a bezpečnosť potravín (A9-0143/2020),
- A. keďže v rokoch 1990 až 2016 prišiel svet o 1,3 milióna kilometrov štvorcových lesov, čo má deštruktívny vplyv na biodiverzitu, klímu, ľudí a hospodárstvo; keďže aj napriek všetkému doterajšiemu úsiliu nie je na dobrej ceste, aby sa prostredníctvom súčasných politik primerane splnilo viacero medzinárodných záväzkov týkajúcich sa lesov, ako napríklad cieľ 15.2 cieľov OSN v oblasti udržateľného rozvoja³ a cieľ 5 Dohovoru o biologickej diverzite (DBD) z Aiči⁴; keďže v správe Európskej environmentálnej agentúry s názvom Životné prostredie Európy – stav a perspektíva 2020 sa uvádza, že „zalesnená oblasť v Európe bola v posledných dvoch desaťročiach do značnej miery stabilná“, zároveň však správa varuje, že „od roku 2013 sa stav ochrany lesných biotopov a druhov zlepšil len v malom rozsahu“ a že „hrozbami pre európske lesy sú prírodné [...] a narušenia spôsobené človekom [...]“;
- B. keďže 17 cieľov udržateľného rozvoja tvorí integrovaný a nedeliteľný celok; keďže pokrok v oblastiach udržateľného poľnohospodárstva, potravinovej bezpečnosti a udržateľného obhospodarovania lesov, čo sú kľúčové prvky cieľov udržateľného rozvoja, by sa mal dosahovať súčasne;
- C. keďže lesy významne prispievajú k zmierňovaniu zmeny klímy a adaptácii na ňu a keďže odlesňovanie, najmä tropické odlesňovanie, je naopak dôležitým faktorom, ktorý prispieva k zmene klímy; keďže emisie z využívania pôdy a zmeny využívania pôdy, najmä z dôvodu odlesňovania, sú druhou najväčšou príčinou zmeny klímy po spaľovaní fosílnych palív, a tvoria takmer 12 % všetkých emisií skleníkových plynov; keďže lesy sú domovom 80 % celosvetovej biodiverzity, prispievajú k opatreniam na zníženie rizika katastrof prostredníctvom riešení blízkych prírode a podporujú živobytie približne 25 % svetovej populácie, pričom predstavujú veľkú časť pôdy, ktorá je tradične obývaná pôvodným obyvateľstvom, a prispievajú k ľudskému zdraviu, pričom predstavujú nenahraditeľné kultúrne, spoločenské a duchovné hodnoty;
- D. keďže v dôsledku zmeny klímy a straty biodiverzity bude častejšie a s väčšou intenzitou

¹ Ú. v. EÚ C 433, 23.12.2019, s. 50.

² Ú. v. EÚ C 298, 23.8.2018, s. 2.

³ Cieľ 15.2: Do roku 2020 podporovať vykonávanie udržateľného hospodárenia so všetkými druhmi lesov, zastaviť odlesňovanie, obnoviť degradované lesy a výrazne zvýšiť celosvetové zalesňovanie a obnovu lesa.

⁴ Cieľ 5: Do roku 2020 znížiť mieru straty všetkých prirodzených biotopov vrátane lesov najmenej o polovicu a tam, kde je to možné, blízko k nule, a výrazne znížiť degradáciu a fragmentáciu.

dochádzať k prírodným rušivým faktorom, ako sú suchá, povodne, búrky, zamorenie škodcami, erózia a požiare, čo bude podľa Medzivládneho panelu o zmene klímy spôsobovať čoraz väčšie škody na svetových lesoch; keďže zvýšenie investícií do riešení blízkych prírode je jedným z nákladovo najefektívnejších nápravných opatrení na riešenie emisií a ochranu životne dôležitých ekosystémov pri súčasnom zlepšovaní živobytia, odolnosti a potravinovej bezpečnosti;

- E. keďže na ochranu a obnovu svetových lesov sú potrebné rozsiahle, ambiciózne a zosúladené opatrenia opierajúce sa o politickú a spoločenskú vôľu;
- F. keďže zintenzívnenie opatrení na ochranu a obnovu lesov a zvýšenie množstva a kvality lesných ekosystémov musí zohrávať kľúčovú úlohu v politikách udržateľnosti EÚ a členských štátov a pri dosahovaní cieľov Európskej zelenej dohody; keďže v záujme obmedzenia globálneho otepľovania a s cieľom pomôcť riešiť stratu biodiverzity je nevyhnutné, aby boli lesy chránené, obnovované a spravované takým spôsobom, aby sa maximalizovala ich kapacita na ukladanie oxidu uhličitého a ochranu biodiverzity; keďže v pralesoch sa ukladá viac oxidu uhličitého a nachádza sa v nich zásadný biotop, ktorý v mladých a nanovo vysadených lesoch chýba;
- G. keďže podľa správy FAO o stave svetových lesov z roku 2020 „poľnohospodárska expanzia je naďalej hlavnou hnacou silou odlesňovania“ popri rozvoji miest, rozvoji infraštruktúry a baníctve; keďže je potrebné úzko spolupracovať s partnerskými krajinami EÚ a rôznymi zainteresovanými subjektmi s cieľom nájsť inovatívne a pozitívne interakcie medzi potravinovou bezpečnosťou, udržateľným poľnohospodárstvom a lesným hospodárstvom; keďže EÚ sa tiež nepriamo podieľa na odlesňovaní a degradácii svetových lesov a iných prírodných ekosystémov prostredníctvom dovozu a spotreby komodít spojených s odlesňovaním, ako sú sója, palmový olej, guma, kukurica, hovädzie mäso, koža a kakao; keďže spotreba EÚ predstavuje približne 10 % z celosvetového podielu odlesňovania, ktorý je súčasťou celkovej konečnej spotreby tovaru, ktorý prispieva k odlesňovaniu;
- H. keďže nedávne vyšetrenie uskutočnené organizáciou Global Witness odhalilo, že medzi rokmi 2013 a 2019 boli finančné inštitúcie so sídlom v EÚ hlavným medzinárodným zdrojom finančných prostriedkov pre šesť poľnohospodárskych podnikov spojených s ničením lesov v Amazónii, Konžskej panve a Papue-Novej Guinei, ktoré podporili zhruba 7 miliardami EUR¹;
- I. keďže súčasné dobrovoľné záväzky spoločností a bánk týkajúce sa boja proti odlesňovaniu nepriniesli zmenu správania potrebnú na zastavenie tohto katastrofálneho ničenia životného prostredia;
- J. keďže negatívny vplyv smernice o obnoviteľných zdrojoch energie na svetové lesy a lesy EÚ si vyžaduje prepracovanie tejto smernice²; keďže však zavedené zmeny tento problém neriešia;

¹ <https://www.globalwitness.org/en/campaigns/forests/why-eu-action-tackle-deforestation-should-not-let-finance-hook/>

² Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/2001 z 11. decembra 2018 o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov (Ú. v. EÚ L 328, 21.12.2018, s. 82).

- K. keďže dotácie na bioenergiu z dreva by sa mali presmerovať na energetickú účinnosť a energiu z obnoviteľných zdrojov;
- L. keďže platné pravidlá smernice o energii z obnoviteľných zdrojov vychádzajú z myšlienky, že úroda určená na energiu je udržateľná a šetrná ku klíme a umožňuje obnovenie zdroja v primeranom časovom období; keďže táto myšlienka je nesprávna;
- M. keďže na účinnejšiu ochranu svetových lesov a ďalších prírodných ekosystémov budú potrebné opatrenia na všetkých úrovniach vrátane regulačných opatrení a prísnejšieho presadzovania platných právnych predpisov, ako aj významné verejné i súkromné investície; keďže to možno dosiahnuť len zabezpečením súdržnosti politík vo všetkých odvetviach a medzi vnútornými a vonkajšími politikami EÚ uplatňovaním zásady „neškodiť“;
- N. keďže zvýšená ochrana a obnova lesov a iných prírodných ekosystémov, ako aj udržateľné obhospodarovanie lesov sú dôležité na zachovanie živobytia pôvodného obyvateľstva a miestnych komún, poskytujú príležitosti na sociálny a hospodársky rozvoj a vytvárajú pracovné miesta a umožňujú rozvoj udržateľných biohospodárstiev pri súčasnom zlepšovaní ekosystémových služieb a ochrane biodiverzity; keďže lesy predstavujú ekologické hospodárske odvetvie s potenciálom vytvoriť 10 až 16 miliónov pracovných miest na celom svete;
- O. keďže mangrovy plnia kľúčové ekosystémové služby, pretože sa v nich ukladá veľké množstvo oxidu uhličitého, sú dôležitou oblasťou trenia pre mnohé druhy rýb koralových útesov a chránia koralové útesy pred zaťažením živinami a usadeninami a pobrežné oblasti pred záplavami; keďže mangrovy až donedávna pokrývali viac než tri štvrtiny tropických pobreží a viac než polovica z nich zmizla v dôsledku rozvoja pobrežia, akvakultúry, znečisťovania a neudržateľného využívania;
- P. keďže konverzia mangrovov spôsobuje 10 % uhlíkových emisií z odlesňovania, hoci mangrovy predstavujú len 0,7 % tropických lesov¹;
- Q. keďže objem finančných prostriedkov poskytovaných EÚ na podporu ochrany a obnovy lesov a udržateľného lesného hospodárstva v partnerských krajinách je vzhľadom na rozsah problému nedostatočný; keďže je potrebné, aby sa do mechanizmov financovania EÚ lepšie začlenili ochrana, obnova a udržateľné obhospodarovanie lesov a ďalších prírodných ekosystémov, ako aj ich súvisiace vedľajšie prínosy a aspekty ľudských práv;
- R. keďže EÚ a jej členské štáty majú dlhoročnú tradíciu a skúsenosti v oblasti udržateľného obhospodarovania lesov a môžu ich využívať na pomoc iným krajinám pri budovaní kapacít v tejto oblasti;
- S. keďže pôvodné obyvateľstvo, miestne komunity a ochrancovia životného prostredia sú čoraz viac ohrození a zastrešovaní a pri svojom úsilí o ochranu lesov, pôdy a životného prostredia sú vystavení porušovaniu ľudských práv;
- T. keďže pravdepodobnosť prechodu patogénov ako vírusy z voľne žijúcich a domácich

¹ Donato, D. et al., *Mangroves among the most carbon-rich forests in the tropics*, Nature Geoscience (Mangrovy patria medzi lesy v trópoch, ktoré sú najbohatšie na uhlík), apríl 2011.

zvierat na ľudí (zoonóza) môže zvyšovať ničenie a úprava prirodzených ekosystémov;

- U. keďže udržateľná a účinná politika lesného hospodárstva vyžaduje spoľahlivé informácie o lesných zdrojoch, ich stave, spôsobe ich riadenia a využívania, ako aj spoľahlivé informácie o zmene využívania pôdy;
 - V. keďže lesy a hodnotový reťazec lesného hospodárstva majú zásadný význam pre ďalší rozvoj obehového biohospodárstva, keďže zabezpečujú pracovné miesta a hospodársku prosperitu vo vidieckych a mestských oblastiach, zmierňujú zmeny klímy a poskytujú výhody súvisiace so zdravím;
1. víta oznámenie Komisie s názvom Posilnenie opatrení EÚ na ochranu a obnovu svetových lesov a považuje ho za dobrý základ pre vytvorenie rozhodných opatrení; súhlasí s piatimi prioritami predstavenými v oznámení; zdôrazňuje, že tieto priority sú všetky potrebné na zastavenie a zvrátenie odlesňovania a degradácie prírodných ekosystémov, najmä lesov, ako aj straty biodiverzity a súvisiaceho porušovania ľudských práv, a že je potrebné, aby sa urýchlene a jednotne implementovali; pripomína však, že EÚ a jej členské štáty by mali byť pri svojich krokoch ambicióznejšie, aby splnili svoje záväzky a riešili naliehavosť odlesňovania a zhoršovania kvality lesov na celom svete; zdôrazňuje význam komplexného súboru opatrení a iniciatív vrátane nových regulačných opatrení, ktoré sú účinné, doplnkové, vymáhateľné a zahŕňajú monitorovanie;
 2. zdôrazňuje, že je potrebné, aby sa v rámci environmentálnej politiky EÚ uznali právomocí, zodpovednosti a finančné prostriedky EÚ dostupné v oblasti ochrany lesov vrátane európskych lesov ako súčasti svetových lesov; opakuje, že úspech v našej vonkajšej činnosti a reakcia našich partnerov na ochranu ich lesov závisí od toho, ako účinní a ambiciózní sme vo vzťahu k nášmu vlastnému prírodnému dedičstvu; vyzýva preto Komisiu a členské štáty, aby v súlade s Európskou zelenou dohodou a stratégiou biodiverzity do roku 2030 zabezpečili najvyššie normy ochrany životného prostredia a väčšiu súdržnosť medzi úlohou ochrany a obnovy lesov v EÚ aj jej vonkajšou činnosťou;
 3. pripomína, že od EÚ a členských štátov sa očakáva prijatie naliehavých opatrení na ochranu a obnovu lesov, aby si tak splnili svoje záväzky vyplývajúce z cieľov OSN v oblasti udržateľného rozvoja, Parížskej dohody, globálneho strategického plánu pre biodiverzitu na roky 2011 – 2020, strategického plánu OSN pre lesy na roky 2017-2030 a jeho globálnych cieľov v oblasti lesov;
 4. vyzdvihuje úlohu lesov pri zvyšovaní odolnosti proti nepriaznivým účinkom zmeny klímy; zdôrazňuje potrebu konkrétnych a účinných opatrení v rámci stratégií a plánov na adaptáciu na zmenu klímy vrátane synergií medzi zmierňovaním zmeny klímy a adaptáciou na ňu;
 5. zdôrazňuje pozitívny prínos lesov pre ľudské zdravie a kvalitu života občanov a vysokú environmentálnu hodnotu, pokiaľ ide o sekvestráciu uhlíka, uchovávanie vody, kontrolu erózie a ochranu pred zosuvmi pôdy;
 6. zdôrazňuje, že príčiny odlesňovania presahujú samotné odvetvie lesného hospodárstva a týkajú sa širokého spektra otázok, ako sú držba pôdy, ochrana práv pôvodného obyvateľstva, poľnohospodárske politiky, zmena klímy, demokracia, ľudské práva a

politická sloboda;

7. zdôrazňuje, že pri ochrane lesných ekosystémov majú ústrednú úlohu domorodé ženy a poľnohospodárky; s obavami však upozorňuje na nedostatočné zapojenie žien a ich slabé postavenie v rámci procesu riadenia prírodných zdrojov; domnieva sa, že rodová rovnosť v lesníckom vzdelávaní zohráva kľúčovú úlohu pri udržateľnom obhospodarovaní lesov a mala by sa odraziť v akčnom pláne EÚ pre vynútiteľnosť práva, správu a obchod v lesnom hospodárstve (FLEGT);
8. vyzýva Komisiu, aby zintenzívnila úsilie o celostné riešenie odlesňovania jednotným politickým rámcom a zároveň zabezpečila zachovanie ekosystémov; pripomína význam dodržiavania hlavných zásad OSN v oblasti podnikania a ľudských práv; podporuje prebiehajúce rokovania o vytvorení záväzného nástroja OSN pre nadnárodné korporácie a iné podniky v súvislosti s ľudskými právami a zdôrazňuje význam aktívneho zapojenia EÚ do tohto procesu;
9. súhlasí s Komisiou a zdôrazňuje odkaz v oznámení Komisie na nenahraditeľnú povahu pralesov a vyzýva Komisiu a členské štáty, aby uznali, že ochrana pôvodných lesov je obrovským prínosom pri zmiernení zmeny klímy, a to vďaka veľkosti a dlhovekosti ich ekosystémových zásob uhlíka; zdôrazňuje, že zalesňovanie, ktoré je v súlade s ochranou a posilňovaním miestnych ekosystémov, môže pomôcť dosiahnuť klimatickú neutralitu do roku 2050, pričom poznamenáva, že novo vysadené lesy nemôžu nahradiť pralesy; zdôrazňuje, že ochrana lesov by mala byť politickou prioritou EÚ; zdôrazňuje, že EÚ by mala ísť príkladom a zabezpečiť plnenie medzinárodných sociálnych a environmentálnych záväzkov, a to tak svojich vlastných, ako aj svojich členských štátov vrátane záväzkov v oblasti klímy, biodiverzity a ľudských práv;
10. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby zabezpečili účinné vykonávanie existujúcich prioritných oblastí a začlenili záväzné ciele na ochranu a obnovu lesných ekosystémov, najmä pralesov, do budúcej stratégie EÚ v oblasti lesného hospodárstva, ktorá by mala byť plne v súlade s návrhom načrtnutým v stratégii EÚ v oblasti biodiverzity do roku 2030 týkajúcim sa záväzných cieľov obnovy a chránených oblastí; zdôrazňuje význam poskytnutia primeranej podpory a finančných prostriedkov na tieto opatrenia;
11. zdôrazňuje, že osobitná pozornosť by sa mala venovať mangrovom v pobrežných oblastiach, ktoré sú obzvlášť postihnuté zmenou klímy a predstavujú veľkú príležitosť pre politiky v oblasti ochrany, adaptácie a zmiernenia; vyjadruje poľutovanie nad tým, že v oznámení chýba akákoľvek zmienka o mangrovoch; zdôrazňuje, že 80 % suchozemskej biodiverzity možno nájsť v lesoch a že mangrovy sú dôležité z hľadiska klímy a biodiverzity, ako aj z hľadiska živobytia príslušných miestnych komún;
12. zdôrazňuje úlohu občianskej spoločnosti pri ochrane životného prostredia a udržateľnej spotrebe a vyzýva Komisiu a členské štáty, aby zabezpečili úplnú transparentnosť a účasť verejnosti na opatreniach týkajúcich sa využívania lesov a využívania pôdy s cieľom predchádzať odlesňovaniu a zhoršovaniu kvality lesov, presadzovať ochranu lesov a udržateľné obhospodarovanie lesov a podporovať ochranu a obnovu prírodných lesov na regionálnej a globálnej úrovni; zdôrazňuje, že je dôležité vytvoriť online platformu pre dialóg viacerých zainteresovaných subjektov a členských štátov o odlesňovaní, degradácii lesov a spôsoboch udržateľného zvyšovania svetového lesného porastu s cieľom vybudovať aliancie, prijať spoločné záväzky na zastavenie odlesňovania a vymieňať si skúsenosti a informácie;

13. zdôrazňuje kľúčovú úlohu, práva a potrebu podpory pôvodného obyvateľstva a miestnych spoločností vrátane žien pri ochrane svetových lesov a v rozhodovacom procese týkajúcom sa týchto lesov; okrem toho uznáva hrozby a porušovanie ľudských práv, ktorým sú vystavení; vyzýva preto Komisiu, aby zohľadnila ich úlohu a zapojila ich do navrhovania, prijímania, vykonávania a presadzovania opatrení na ochranu lesov, či už na celosvetovej úrovni, na úrovni EÚ, na vnútroštátnej úrovni alebo na nižšej ako vnútroštátnej úrovni;
14. pripomína, že mnohí poľnohospodári sú si vedomí toho, že lesy sú neoddeliteľnou a nevyhnutnou súčasťou krajiny pre ich príslušné ekologické, hospodárske a sociálne funkcie, a že sa rovnako ako v minulosti usilujú chrániť, využívať a regenerovať lesy; konštatuje, že niektoré miestne spoločnosti a pôvodné obyvateľstvo po stáročia používali tradičné poľnohospodárske techniky na zachovanie lesov s osobitným chápaním udržateľného využívania pôdy;
15. pripomína, že pôvodné obyvateľstvo, miestne spoločnosti, drobní poľnohospodári a ženy majú nepostrádateľné znalosti o lesoch a sú od nich do veľkej miery závislé; vyzýva EÚ, aby zabezpečila uznanie držby pôdy a ľudských práv v rámci sociálnej spravodlivosti, a to v súlade s Dobrovoľnými usmerneniami pre zodpovednú správu držby pôdy, rybolovných zdrojov a lesov v kontexte národnej potravinovej bezpečnosti (VGGT) FAO OSN, Deklaráciou OSN o právach pôvodného obyvateľstva (UNDRIP) a Dohovorom Medzinárodnej organizácie práce (MOP) č. 169, ako aj ich účinnú účasť na navrhovaní a vykonávaní rozvojových programov EÚ, ktoré majú vplyv na ne a na presadzovanie opatrení na ochranu lesov, a to na základe poznatkov získaných z programu FLEGT;
16. pripomína význam primeraného prístupu k spravodlivosti, právnym prostriedkom nápravy a účinnej ochrane oznamovateľov v krajinách vyvážajúcich prírodných zdroje, aby sa zabezpečila efektívnosť všetkých právnych predpisov alebo iniciatív; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby posilnili svoju podporu osôb, ktoré sa zasadujú za ochranu životného prostredia a lesov v EÚ a na celom svete;
17. víta záväzok Komisie zvýšiť udržateľnosť a transparentnosť dodávateľského reťazca a investícií s cieľom zabezpečiť spotrebu výrobkov z dodávateľských reťazcov, ktorých súčasťou nie je odlesňovanie; v tejto súvislosti opakuje význam komplexného súboru opatrení a iniciatív;
18. vyzýva Komisiu, aby pri príprave všetkých takýchto opatrení a iniciatív zvažila aj to, ako môžu čo najlepšie prispieť k ochrane ďalších relevantných prirodzených ekosystémov, ktorým hrozí vážne riziko znehodnotenia alebo konverzie;
19. zastáva názor, že na riešenie problému komodít prispievajúcich k odlesňovaniu je kľúčové jednotné vymedzenie koncepcie dodávateľského reťazca, ktorý neprispieva k odlesňovaniu, a vyzýva Komisiu, aby takéto vymedzenie pojmu navrhla; v tejto súvislosti zdôrazňuje pevné prepojenie medzi hodnotovými reťazcami založenými na lesoch a cieľmi OSN v oblasti udržateľného rozvoja;
20. konštatuje, že podpora transparentných systémov certifikácie komodít, ktoré neprispievajú k odlesňovaniu, je jedným z viacerých vhodných nástrojov, no zároveň poukazuje na to, že hlavným cieľom týchto systémov musí byť boj proti odlesňovaniu;

21. vyzýva Komisiu, aby bezodkladne uskutočnila štúdie týkajúce sa systémov certifikácie a overovania v odvetví lesného hospodárstva a výrobkov z dreva a systémov certifikácie komodít, ktoré neprispievajú k odlesňovaniu; vyzýva Komisiu, aby predložila tieto štúdie Európskeho parlamentu na ďalšie zváženie spolu s navrhovanými následnými akciami a opatreniami s cieľom podporiť prísnejšie normy a zabezpečiť transparentnosť certifikačných systémov a systémov overovania treťou stranou;
22. víta oznámenie Komisie o ďalšej integrácii aspektov odlesňovania do systému environmentálnej značky EÚ, zeleného verejného obstarávania a ďalších iniciatív v kontexte obehového hospodárstva ako súčasť komplexného súboru akcií a iniciatív na zabezpečenie dodávateľských reťazcov, ktoré neprispievajú k odlesňovaniu;
23. opakovane žiada Komisiu, aby bezodkladne predložila návrh právneho rámca EÚ založeného na náležitej starostlivosti, ktorého súčasťou bude posúdenie vplyvu, s cieľom zabezpečiť v prípade výrobkov uvádzaných na trh EÚ udržateľné dodávateľské reťazce, ktoré neprispievajú k odlesňovaniu, pričom sa budú najmä riešiť hlavné hybné sily dovozu spojeného s odlesňovaním; domnieva sa, že takýto rámec by mal byť vykonateľný a v súlade s medzinárodnými normami a záväzkami, mal by sa uplatňovať na celý dodávateľský reťazec, keď sa dôkladne vyhodnotí, že je funkčný a uplatniteľný na všetky subjekty na trhu vrátane MSP, a mal by ho sprevádzať spoľahlivý mechanizmus presadzovania vrátane účinných, primeraných a odrádzajúcich sankcií; poukazuje na to, že opatrenia EÚ v tejto súvislosti by nemali viesť k strate príjmov ľudí v rozvojových krajinách, ale k novým hospodárskym príležitostiam a celkovej transformácii na udržateľnejšie hospodárstvo; vyzýva Komisiu, aby na príslušných medzinárodných fórach obchodu s komoditami deklarovala svoju podporu v otázke udržateľnosti dodávateľských reťazcov vrátane odlesňovania a degradácie lesov;
24. vyzýva Komisiu, aby predložila požiadavky náležitej starostlivosti pre finančné inštitúcie s cieľom identifikovať vplyvy odlesňovania, ktoré spôsobuje EÚ, na environmentálne, sociálne a ľudské práva, predchádzať im a zmierňovať ich, a to s cieľom zaručiť, aby žiadny finančný ani bankový subjekt EÚ nebol ani priamo, ani nepriamo spojený s odlesňovaním, degradáciou lesov, zmenou alebo znehodnocovaním prírodných ekosystémov alebo porušovaním ľudských práv;
25. zdôrazňuje úlohu vlastníkov a manažérov lesov pri zabezpečovaní udržateľného rozvoja lesov; zdôrazňuje, že európske lesnícke odvetvia môžu prispieť k zlepšeniu globálnych noriem pre udržateľné obhospodarovanie lesov; je presvedčený, že európske priemyselné odvetvia, MSP a mikropodniky v odvetví lesného hospodárstva by mali tiež zohrávať úlohu v dialógu s partnerskými krajinami o tom, ako ďalej podporovať udržateľnosť v celom hodnotovom reťazci;
26. vyzýva súkromný sektor, aby bol aktívny v boji proti odlesňovaniu v rámci svojich dodávateľských reťazcov a investícií, a to plnením svojich záväzkov v oblasti nulového odlesňovania a zabezpečením úplnej transparentnosti pri plnení svojich záväzkov; zdôrazňuje potrebu stimulácie súkromných investícií s cieľom riešiť príčiny odlesňovania a plniť ciele udržateľného rozvoja a Parížskej dohody; zároveň vyzýva Komisiu, aby prehĺbila spoluprácu so súkromným sektorom a vytvorila vhodné nástroje na stimulovanie priekopníkov na základe zásady spoločnej zodpovednosti; víta

prebiehajúce preskúmanie smernice o zverejňovaní nefinančných informácií¹ a vyzýva Komisiu, aby zvýšila kvalitu a rozsah zverejňovania nefinančných informácií, najmä pokiaľ ide o environmentálne aspekty, a aby podporovala začlenenie aspektov lesného hospodárstva do sociálnej zodpovednosti podnikov; ďalej pripomína význam dodržiavania hlavných zásad OSN v oblasti podnikania a ľudských práv; podporuje prebiehajúce rokovania o vytvorení záväzného nástroja OSN pre nadnárodné korporácie a iné podniky v súvislosti s ľudskými právami a zdôrazňuje význam aktívneho zapojenia EÚ do tohto procesu;

27. vyzýva Komisiu, aby spolu so súkromným sektorom a ďalšími aktérmi v oblasti rozvoja posúdila nové riešenia týkajúce sa financovania rizika katastrof a poistenia proti katastrofickým udalostiam, ktoré postihujú veľký počet hektárov lesa;
28. vyzýva Komisiu, aby podporovala a stimulovala inovácie a iniciatívy, ktorých hybnou silou je priemysel, s cieľom rozvíjať udržateľnosť v hodnotových reťazcoch;
29. považuje za potrebné presmerovať finančné toky, súkromné aj verejné, na činnosti, ktoré nevedú k odlesňovaniu; pripomína, že do 31. decembra 2021 by Komisia mala posúdiť ustanovenia potrebné na rozšírenie rozsahu pôsobnosti nariadenia o taxonómii² na hospodárske činnosti, ktoré výrazne poškodzujú udržateľnosť životného prostredia;
30. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby efektívne využívali kombinované finančné mechanizmy na prilákanie finančných prostriedkov súkromného sektora do obnovy lesov;
31. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby navrhli konkrétne opatrenia na posilnenie politického a regulačného rámca na podporu ochrany a obnovy lesov a udržateľného obhospodarovania lesov na celosvetovej úrovni a aby poskytli usmernenie a konkrétne opatrenia týkajúce sa udržateľného plánovania využívania pôdy; vyzýva Komisiu, aby podporovala výmenu najlepších postupov medzi členskými štátmi EÚ, ale aj s tretími krajinami; ďalej vyzýva Komisiu, aby nabádala k tomu, aby sa proces právnej reformy v producentných krajinách uskutočňoval s účinným a zmysluplným zapojením všetkých zainteresovaných strán vrátane občianskej spoločnosti, pôvodného obyvateľstva a miestnych spoločenstiev, s osobitnou pozornosťou venovanou účinnému zapojeniu žien;
32. zdôrazňuje význam propagovania udržateľného obhospodarovania lesov a udržateľného biohospodárstva; uznáva, že udržateľné modely obhospodarovania lesov a udržateľné využívanie pôdy na celom svete môžu prispieť k predchádzaniu odlesňovania a degradácie lesov a mali by vychádzať z najvyšších noriem udržateľnosti, zosúladiť hospodársku, environmentálnu a spoločenskú udržateľnosť, s ochranou biodiverzity a vzácných záchytov uhlíka ako ústredných prvkov pri zachovaní svojej vnútornej hodnoty, produktivity a ekosystémových služieb; vyzýva Komisiu, aby podporovala

¹ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/95/EÚ z 22. októbra 2014, ktorou sa mení smernica 2013/34/EÚ, pokiaľ ide o zverejňovanie nefinančných informácií a informácií týkajúcich sa rozmanitosti niektorými veľkými podnikmi a skupinami (Ú. v. EÚ L 330, 15.11.2014, s. 1).

² Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2020/852 z 18. júna 2020 o vytvorení rámca na uľahčenie udržateľných investícií a o zmene nariadenia (EÚ) 2019/2088 (Ú. v. EÚ L 198, 22.6.2020, s. 13).

udržateľné lesné hospodárstvo a poľnohospodárstvo a vypracovala stimulačné mechanizmy pre malých poľnohospodárov a miestne komunity s cieľom zachovať a zlepšiť ekosystémové služby a produkty získané prostredníctvom udržateľného lesného hospodárstva a poľnohospodárstva; zdôrazňuje význam agrolesníckych systémov pre poľnohospodársku výrobu, diverzifikáciu, zmiernenie zmeny klímy a adaptáciu na ňu a pre predchádzanie rozširovania púští; poukazuje na to, že tieto poľnohospodársko-lesnícke systémy sa vyznačujú vyššou účinnosťou využívania pôdy než iné poľnohospodárske systémy; vyzýva na zmenu s cieľom systematicky stimulovať existujúce agrolesnícke systémy s vysokou prírodnou hodnotou, uľahčiť ich obnovu a zabezpečiť budovanie kapacít na zefektívnenie tejto výrobných metód;

33. zdôrazňuje, že program Horizont 2020 už financoval významný výskum a inovácie pri prechode na udržateľnejšie postupy využívania pôdy a dodávateľské reťazce s cieľom zastaviť odlesňovanie a degradáciu lesov; žiada o zvýšenie financovania, aby bolo možné v rámci programu Horizont Európa pokračovať v poskytovaní podpory v týchto oblastiach;
34. upozorňuje na ministerské vyhlásenie o prínose lesov pre klímu z Katovic v rámci Rámcového dohovoru OSN o zmene klímy (UNFCCC), ktoré prijalo medzinárodné spoločenstvo 12. decembra 2018 a v ktorom sa zdôrazňuje význam lesov a používania dreva na ochranu klímy a tieto otázky sa dávajú do súvislosti s ďalšími medzinárodnými cieľmi a rozhodnutiami týkajúcimi sa lesov; konštatuje, že ako sa uvádza vo vyhlásení, tieto ciele možno dosiahnuť len multifunkčným aktívnym obhospodarovaním lesov, čo znamená stratégiu hospodárenia, ktorá zohľadňuje a vyvažuje všetky ciele súvisiace s lesmi, ako sú ukladanie oxidu uhličitého, ochrana druhov a pôdy, ťažba surovín, rekreácia a výroba potravín;
35. zdôrazňuje zásadnú úlohu lesného hospodárstva spolu s poľnohospodárstvom pri riadení prírodných zdrojov a využívaní pôdy vo vidieckych oblastiach EÚ a vo svete; v tejto súvislosti uznáva, že medzi jednotlivými členskými štátmi existujú rozdiely v otázke obhospodarovania lesov, vlastníctva lesov, agrolesníctva, ako aj v ich možnostiach;
36. zdôrazňuje, že metódy na dosiahnutie cieľov stanovených v balíku opatrení v oblasti čistej energie pre všetkých Európanov nesmú viesť k odlesňovaniu a degradácii lesov v iných častiach sveta; vyzýva preto Komisiu, aby do roku 2021 preskúmala príslušné aspekty správy priloženej k delegovanému nariadeniu Komisie (EÚ) 2019/807¹ a v prípade potreby zrevidovala toto nariadenie bez zbytočného odkladu a v každom prípade do roku 2023 na základe stavu vedeckých poznatkov a v súlade so zásadou predbežnej opatrnosti; žiada Komisiu, aby čo najskôr, najneskôr však do roku 2030, prehodnotila údaje súvisiace so sójou a aby postupne vyradila biopalivá s vysokou mierou rizika nepriamej zmeny využívania pôdy (ILUC);
37. zdôrazňuje, že je potrebné znížiť spotrebu dreva a výrobkov z dreva v EÚ podporovaním obehovejšieho hospodárstva, minimalizovaním tvorby odpadu a

¹ Delegované nariadenie Komisie (EÚ) 2019/807 z 13. marca 2019, ktorým sa dopĺňa smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/2001, pokiaľ ide o určenie surovín s vysokým rizikom nepriamej zmeny využívania pôdy, pri ktorých sa pozoruje významné rozšírenie produkčnej plochy na pôdu s vysokými zásobami uhlíka, a o certifikáciu biopalív, biokvapalín a palív z biomasy s nízkym rizikom nepriamej zmeny využívania pôdy (Ú. v. EÚ L 133, 21.5.2019, s. 1).

podporovaním informovanosti spotrebiteľov o ekologických dôsledkoch komodít založených na dreve;

38. pripomína list viac ako 700 vedcov, v ktorom sa požaduje vedecky podložená revízia smernice o obnoviteľných zdrojoch energie, najmä vyňatie určitých druhov drevenej biomasy z možnosti započítania k cieľu a z oprávnenosti na získanie podpory;
39. zdôrazňuje, že rastúce využívanie dreva na biopalivá a bioenergiu vytvára tlak na lesy EÚ a svetové lesy vzhľadom na rastúci dopyt po energii z obnoviteľných zdrojov;
40. poznamenáva, že na konferencii COP23 sa prejavili ambície niekoľkých krajín, ktoré sú bohaté na pralesy a lesy s vysokou biodiverzitou a predstavujú polovicu svetovej populácie, zvýšiť využívanie dreva a iných rastlín surovín na výrobu energie¹; opakuje, že by EÚ nemala dávať nesprávny príklad a že musí zabezpečiť, aby pravidlá, ktorými sa riadi politika v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov, nevedli ku zdecimovaným a znehodnoteným ekosystémom;
41. naliehavo vyzýva Komisiu a členské štáty, aby plne zohľadnili vplyv zvýšeného využívania biopalív na odlesňovanie; vyzýva preto Komisiu, aby zásadne reformovala politiky EÚ v oblasti bioenergie, konkrétne revíziou smernice o obnoviteľných zdrojoch energie;
42. vyzýva Komisiu, aby zabezpečila účinné opatrenia v oblasti udržateľnej výroby a využívania drevených palív, a to aj pokiaľ ide o vysokú úroveň dovozu drevených peliet do EÚ a možné riziká, ktoré takýto dovoz predstavuje pre lesy v tretích krajinách; domnieva sa, že by sa mala podporovať zásada kaskádového využívania, ktorá sa môže využívať ako užitočný spôsob na zlepšenie efektívnosti využívania zdrojov;
43. pripomína, že približne 2,6 miliardy ľudí na celom svete využíva na varenie tradičnú biomasu, najmä drevo a drevené uhlie, pričom takmer tri štvrtiny z nich nemajú prístup k účinným sporákom; vyzýva EÚ, aby zintenzívnila podporu tretím krajinám v záujme prechodu na udržateľné a obnoviteľné zdroje energie a zníženie tlaku na odlesňovanie spôsobené využívaním dreva ako paliva; zdôrazňuje, že keby boli energetické systémy tretích krajín decentralizovanejšie, umožnilo by to priamy prechod na udržateľné obnoviteľné zdroje energie;
44. poznamenáva, že sociálny a hospodársky význam poľnohospodárstva narastá, lebo svetová populácia rastie a vyžaduje si zvýšenú výrobu potravín a poľnohospodárskych komodít pri súčasnom zmierňovaní zmeny klímy; so znepokojením berie na vedomie odhad, že 14 % svetových potravín sa stráca pri zbere, porážke a spracovaní², a zdôrazňuje, že treba prijať jednotné opatrenia na predchádzanie potravinovým stratám a plytvaniu potravinami v rámci potravinového reťazca a rýchlo reagovať na krízy, ktoré by mohli spôsobiť nedostatok potravín;
45. zdôrazňuje význam podpory udržateľného stravovania zvýšením informovanosti

¹ Doyle, A. & Roche, A., *Nineteen nations say they'll use more bioenergy to slow climate change* (Devätnásť krajín hovorí, že v záujme spomalenia zmeny klímy budú využívať viac bioenergie), Reuters, 16. novembra 2017, <http://www.reuters.com/article/us-climatechange-accord-biofuels/nineteen-nations-say-theyll-use-more-bioenergy-to-slow-climate-change-idUSKBN1DG2DO>

² <http://www.fao.org/food-loss-and-food-waste/en/>

spotrebiteľov o vplyvoch modelov spotreby a poskytovaním informácií o strave, ktorá je pre ľudské zdravie lepšia a má nižšiu environmentálnu stopu;

46. zdôrazňuje, že je potrebné dosiahnuť ďalší významný pokrok pri vypracúvaní a vo vykonávaní stratégie EÚ pre bielkovinové plodiny a zabezpečovaní stabilnej produkcie bielkovinových plodín v rámci EÚ s cieľom obmedziť nebezpečie odlesňovania spojeného s týmito plodinami v iných regiónoch sveta, znížiť závislosť od dovozu a znížiť tlak na lesy z dôvodu zmeny využívania pôdy; zdôrazňuje, že takýto pokrok by sa mal dosiahnuť okrem iného rozšírením striedania plodín spolu s podporou a poradenstvom pre poľnohospodárov v oblastiach vhodných na pestovanie bielkovinových plodín a že takéto opatrenia by znížili závislosť od dovozu, odlesňovanie, degradáciu a tlak na lesy v dôsledku zmeny využívania pôdy; vyzýva na zavedenie kritérií udržateľnosti pre dovoz rastlinných bielkovín;
47. zastáva názor, že rámec politiky EÚ by sa mal zaoberať hybnými silami odlesňovania, čím by sa zabezpečila súdržnosť politik súvisiacich s lesmi a znížil tlak na lesy; zastáva názor, že takouto rámcovou politikou by sa podporilo ešte inovatívnejšie, udržateľnejšie a účinnejšie poľnohospodárstvo v rámci EÚ aj mimo nej a obmedzili by sa potravinové straty v celom potravinovom reťazci prostredníctvom nových technológií; poukazuje na to, že rámcové ciele možno splniť tak, že sa poľnohospodárom poskytne jednoduchý prístup k finančným prostriedkom, aby mohli získať najmodernejšie technológie pre vysoko precízne poľnohospodárstvo;
48. zdôrazňuje, že hoci poľnohospodári sú stredobodom zabezpečovania našich základných poľnohospodárskych a potravinových potrieb, ich práca závisí od prírodných zdrojov, ako sú pôda, voda a lesy; konštatuje, že uznanie multifunkčnosti lesov má zásadný význam pre správne hospodárenie s našim globálnym lesným dedičstvom; zdôrazňuje, že hospodárske, sociálne a environmentálne aspekty – od tradičnej výroby dreva a iných výrobkov až po ekosystémové služby, biodiverzitu a ďalšie environmentálne prínosy, ako sú absorpcia uhlíka a ukladanie oxidu uhličitého, ktoré zabraňujú erózii pôdy a zlepšujú kvalitu ovzdušia a vody – sú navzájom prepojené a vzájomne závislé; zdôrazňuje, že tieto aspekty si vyžadujú holistický a koherentný prístup, pokiaľ ide o ochranu, obnovu a obhospodarovanie lesov a riešenie problému odlesňovania;
49. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby prijali konkrétne kroky na zharmonizovanie údajov a zlepšenie dostupnosti informácií a údajov získaných prostredníctvom existujúcich a nových nástrojov na monitorovanie a posudzovanie lesov v EÚ a vo svete, a aby zabezpečili, aby sa informácie širili vo forme, ktorá je prístupná, používateľsky ústretová a zrozumiteľná pre regulačné orgány a orgány presadzovania práva, verejnosť, spotrebiteľov a súkromný sektor a ktorú môžu použiť tvorcovia politik; vyzýva členské štáty, aby skvalitnili svoju štatistiku o objeme dreva, ktoré nakupujú, vrátane údajov o tom, koľko udržateľného dreva, legálneho dreva alebo dreva s licenciou FLEGT môže byť súčasťou ich obstarávania;
50. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby zintenzívnili úsilie o zlepšenie dostupnosti, kvality a harmonizácie spoľahlivých informácií o lesných zdrojoch a zmene využívania pôdy na účely poskytovania informácií potrebných pre tvorbu politik prostredníctvom zapojenia širokej škály zainteresovaných strán vrátane partnerských krajín;
51. zdôrazňuje, že dôveryhodné a spoľahlivé monitorovanie lesov a zdieľanie informácií o nich majú zásadný význam pre zlepšenie správy lesov a uľahčenie plnenia záväzkov

týkajúcich sa zastavenia odlesňovania v partnerských krajinách; vyzýva EÚ, aby zintenzívnila finančnú a technickú podporu pre partnerské krajiny na dosiahnutie týchto cieľov a s cieľom pomôcť im rozvíjať odborné znalosti potrebné na zlepšovanie miestnych štruktúr lesného hospodárstva a zodpovednosti zaň;

52. zdôrazňuje, že nezákonná ťažba dreva je zaužívanou praxou nielen v tretích krajinách, ale aj v EÚ; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby naďalej rozhodne konali s cieľom predchádzať nezákonnej ťažbe dreva a bojovať proti nej; vyzýva Komisiu, aby vytvorila európsky systém skúmania a ochrany lesov založený na monitorovacom systéme používajúcom GNSS (Galileo a Copernicus) a pozemné siete s cieľom monitorovať činnosti vyplývajúce z ťažby dreva na vjazdoch do areálov podnikov spracúvajúcich drevo a na výjazdoch z nich; zdôrazňuje, že Komisia by sa mala podľa potreby zamerať na predchádzanie nezákonnej ťažbe zlepšením vykonávania nariadenia o dreve¹ a FLEGT; zdôrazňuje, že je potrebné zvýšiť informovanosť verejnosti o sociálnych a ekonomických dôsledkoch nezákonnej ťažby dreva a trestných činov súvisiacich s lesmi;
53. pripomína, že v dôsledku zmeny klímy sa očakáva zvýšenie rizika prírodných požiarov; zdôrazňuje preto, že je potrebné výrazne posilniť prevenciu a pripravenosť prostredníctvom medzinárodnej spolupráce na nástrojoch včasného varovania, odolnosti voči katastrofám a opatreniach na zmiernenie rizika; odporúča, aby Komisia naďalej podporovala rozvoj globálnych (napríklad globálneho informačného systému o prírodných požiaroch) a regionálnych (napríklad Európskeho informačného systému o lesných požiaroch) informačných systémov na monitorovanie dôsledkov lesných požiarov; vyzýva Komisiu, aby využila svoje odborné znalosti a rozšírila využívanie satelitného systému Copernicus REDD+ na podporu globálneho monitorovania rizík spojených s lesom a odlesňovania v spolupráci s tretími krajinami;
54. opätovne pripomína, že obchodná a investičná politika EÚ by mala zahŕňať záväzné a vynútiteľné kapitoly o udržateľnom rozvoji, ktoré plne rešpektujú medzinárodné záväzky, najmä Parížsku dohodu, a sú v súlade s pravidlami Svetovej obchodnej organizácie (WTO); víta zámer Komisie urobiť z Parížskej dohody zásadný prvok všetkých budúcich obchodných a investičných dohôd; vyzýva Komisiu, aby zabezpečila, že všetky budúce obchodné a investičné dohody, a to tak komplexné, ako aj príslušné čiastkové dohody, budú obsahovať záväzné a vynútiteľné ustanovenia vrátane protikorupčných ustanovení týkajúcich sa nezákonnej ťažby s cieľom zabrániť odlesňovaniu a zhoršovaniu kvality lesov;
55. víta zásadu „nespôsobať škodu“, ako sa zdôrazňuje v oznámení o Európskej zelenej dohode; v tejto súvislosti odporúča, aby Komisia lepšie posúdila vplyv existujúcich obchodných dohôd na odlesňovanie a zabezpečila, aby sa do kapitol o obchode a udržateľnom rozvoji všetkých dohôd o voľnom obchode a investíciách začlenili ambicióznejšie ustanovenia o ochrane lesov, biodiverzite a udržateľnom lesnom hospodárstve;
56. vyzýva Komisiu, aby zabezpečila, aby sa účinky obchodných dohôd na stav lesov, prírodné ekosystémy a situáciu v oblasti ľudských práv systematicky posudzovali v

¹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 995/2010 z 20. októbra 2010, ktorým sa ustanovujú povinnosti hospodárskych subjektov uvádzajúcich na trh drevo a výrobky z dreva (Ú. v. EÚ L 295, 12.11.2010, s. 23).

rámci posúdenia vplyvu na udržateľnosť a iných relevantných metód posudzovania, a to po konzultácii s príslušnými zainteresovanými stranami, a aby sa závery týchto hodnotení následne zohľadnili pri rokovaní o takýchto dohodách a pri ich uzatváraní;

57. zdôrazňuje potrebu ďalšieho zlepšenia vykonávania a presadzovania nariadenia o dreve s cieľom čo najlepšie riešiť obchod s dovážaným a domácim nelegálne vyťaženým drevom a výrobkami z neho; konštatuje okrem toho, že dovoz dreva a výrobkov z dreva by sa mal dôkladnejšie kontrolovať na hraniciach EÚ, aby sa zabezpečilo, že dovážané výrobky skutočne spĺňajú kritériá potrebné na ich umiestnenie na trhu v EÚ; pripomína, že drevo z konfliktných oblastí už je oblasťou opatrení v akčnom pláne FLEGT, ale že na riešenie tohto problému sa nevynaložilo dostatočné úsilie; vyzýva Komisiu, aby splnila svoj záväzok rozšíriť povinnosti náležitej starostlivosti stanovené v nariadení EÚ o dreve s cieľom zahrnúť doň v rámci pripravovaného preskúmania aj drevo z konfliktných oblastí; zdôrazňuje, že posilnenie existujúcich politík musí ísť ruka v ruku so zvýšenou súdržnosťou politík, aby sa zabezpečilo, že politiky EÚ vrátane obchodu nebudú mať negatívny vplyv na životné prostredie alebo ľudí;
58. s poľutovaním konštatuje, že súčasná úroveň monitorovania dovozu dreva a výrobkov z dreva do EÚ je nedostatočná, najmä pokiaľ ide o kontrolu toho, či spĺňajú kritériá potrebné na vstup do EÚ;
59. pripomína, že cieľom dohôd o dobrovoľnom partnerstve (ďalej len „DDP“) v rámci FLEGT je poskytnúť právny rámec, ktorý má zabezpečiť, že všetko drevo a výrobky z dreva dovezené do EÚ z partnerských krajín v rámci DDP boli vyprodukované legálne; zdôrazňuje, že DDP sú vo všeobecnosti určené na podporu systémových zmien v odvetví lesného hospodárstva, ktorých cieľom je vybudovať udržateľné lesné hospodárstvo, odstrániť nelegálnu ťažbu a podporiť svetové úsilie o zastavenie odlesňovania a degradácie lesov; zdôrazňuje, že pre EÚ a jej partnerské krajiny predstavujú DDP dôležitý právny rámec, ktorý umožňuje dobrú spoluprácu a angažovanosť dotknutých krajín;
60. víta pokrok dosiahnutý prostredníctvom DDP FLEGT a intenzívnejší dialóg medzi vládami, priemyslom a občianskou spoločnosťou v niekoľkých krajinách vyplývajúci z procesu DDP; konštatuje, že DDP s EÚ doteraz ratifikovalo sedem krajín (Kamerun, Stredoafrická republika, Ghana, Indonézia, Libéria, Konžská republika a Vietnam), spomedzi ktorých je Indonézia prvým a doteraz jediným partnerom DDP s licenčným systémom FLEGT, ktorý je funkčný od roku 2016, a že EÚ uzavrela rokovania a parafovala DDP s Hondurasom a Guyanou, pričom v súčasnosti prebiehajú rokovania so šiestimi ďalšími krajinami (Pobrežie Slonoviny, Konžská demokratická republika, Gabon, Laos, Thajsko a Malajzia); zdôrazňuje, že DDP predstavujú veľmi účinný rámec na vytvorenie dobrého partnerstva s týmito krajinami a že by sa mali podporovať nové DDP s ďalšími partnermi; je presvedčený, že EÚ by mala pokračovať v spolupráci s krajinami DDP FLEGT s cieľom zabezpečiť, aby zostala atraktívnou alternatívou vývozných trhov s menej prísnyimi environmentálnymi normami; uznáva význam nariadenia FLEGT¹ a nariadenia EÚ o dreve pri predchádzaní vstupu nelegálne vyťaženého dreva na trh EÚ; vyzýva EÚ, aby zvýšila objem finančných prostriedkov určených na FLEGT; víta pripravovanú kontrolu vhodnosti nariadenia FLEGT a

¹ Nariadenie Rady (ES) č. 2173/2005 z 20. decembra 2005 o vytvorení licenčného systému FLEGT na dovoz dreva do Európskeho spoločenstva (Ú. v. EÚ L 347, 30.12.2005, s. 1).

nariadenia o dreve Komisiou ako príležitosť na posilnenie ich presadzovania a rozšírenie ich pôsobnosti;

61. pripomína Komisii, aby pri posilňovaní súčasných politík zabezpečila súlad DDP FLEGT so všetkými svojimi politikami vrátane politík v oblasti rozvoja, životného prostredia, poľnohospodárstva a obchodu; vyzýva Komisiu, aby v budúcich dvojstranných a viacstranných dohodách s krajinami produkujúcimi drevo súvisiacich s obchodom rokovala o normách týkajúcich sa dovozu dreva tak, aby sa neohrozil úspech dosiahnutý prostredníctvom akčného plánu FLEGT;
62. domnieva sa, že licenčný proces FLEGT je doplnením dobrovoľnej certifikácie treťou stranou a je prospešný hlavne pre menšie hospodárske subjekty, ktoré sa často snažia o certifikáciu v súkromných systémoch;
63. vyzýva EÚ, aby posilnila medzinárodnú spoluprácu zvýšením úsilia na kľúčových medzinárodných fórach vrátane WTO a Organizácie pre hospodársku spoluprácu a rozvoj (OECD); vyzýva Komisiu, aby preskúmala spôsoby, ktoré by sa mohli vzťahovať na mnohostrannú, viacstrannú alebo dvojstrannú spoluprácu vrátane urýchlenia rokovaní WTO o dohode o environmentálnych statkoch s obchodnými partnermi a ďalšími dovážajúcimi krajinami v boji proti odlesňovaniu a zmene klímy, ktoré sú dôsledkom dovozu, a to pri súčasnom zabezpečení možností legálneho obchodu a posilnení udržateľného obhospodarovania pôdy a poľnohospodárstva, ako aj v oblasti držby pôdy a dobrej správy vecí verejných v tretích krajinách;
64. zdôrazňuje, že jednoznačné záväzky bojovať proti odlesňovaniu sú súčasťou všetkých nových obchodných dohôd vrátane dohody s Mercosurom a ďalších;
65. vyzýva Komisiu, aby využila nové ustanovenia antidumpingového nariadenia¹ týkajúce sa politík v oblasti životného prostredia a klímy;
66. vyzýva EÚ, aby posilnila väzbu medzi obchodnou a rozvojovou politikou, a to aj lepšou implementáciou všeobecného systému preferencií EÚ plus (ďalej len „VSP+“) v partnerských krajinách; vyzýva Komisiu, aby spolupracovala s príjemcami VSP+ na akčných plánoch v oblasti lesného hospodárstva s cieľom zabezpečiť účinné plnenie ich environmentálnych záväzkov;
67. zdôrazňuje, že núdzová situácia v oblasti klímy a dôsledky obrovskej straty biodiverzity predstavujú vážnu hrozbu pre ľudské práva; vyzýva EÚ a Európsku službu pre vonkajšiu činnosť, aby dôkladne posúdili, ako ich vonkajšia činnosť môže čo najlepšie prispieť k celostnému prístupu založenému na ľudských právach s cieľom zastaviť stratu biodiverzity, odlesňovanie a degradáciu lesov; vyzýva EÚ, aby v celosvetovom rámci pre biodiverzitu na obdobie po roku 2020 naďalej podporovala biodiverzitu ako ľudské právo;
68. zdôrazňuje, že je dôležité podporovať na všetkých úrovniach inkluzívne partnerstvo s tretími krajinami s cieľom naďalej bojovať proti odlesňovaniu a zhoršovaniu kvality lesov, posilniť udržateľné obhospodarovanie pôdy a poľnohospodárstvo, ako aj držbu

¹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/1036 z 8. júna 2016 o ochrane pred dumpingovými dovozmi z krajín, ktoré nie sú členmi Európskej únie (Ú. v. EÚ L 176, 30.6.2016, s. 21).

pôdy a dobrú správu, a zároveň dodržiavať práva pôvodného obyvateľstva, drobných poľnohospodárov a miestnych komunít; vyzýva Komisiu, aby posilnila spoluprácu s tretími krajinami prostredníctvom technickej pomoci, výmeny informácií a osvedčených postupov v oblasti zachovania, ochrany a udržateľného využívania lesov, obehového hospodárstva, udržateľného biohospodárstva, obnoviteľnej energie, udržateľného inteligentného poľnohospodárstva, agroekológie a agrolesníctva a aby súčasne uznala iniciatívy súkromného sektora zamerané na udržateľnosť, ako sú systémy spravodlivého obchodu; trvá na tom, že vonkajší rozmer Európskej zelenej dohody by sa mal ďalej posilňovať prostredníctvom aliancií a partnerstiev zameraných na riešenie celosvetových výziev, ako sú zmena klímy a biodiverzita, a zároveň na umožnenie socioekonomického rozvoja partnerských krajín;

69. víta plán Komisie zabezpečiť, aby téma odlesňovania bola súčasťou politických dialógov na úrovni krajín a regiónov s partnerskými krajinami, a nabáda Komisiu, aby vypracovala partnerské dohody, ktoré budú zahŕňať ochranu lesov a ekosystémov, presadzovanie ľudských práv, najmä práv pôvodného obyvateľstva a miestnych komunít vrátane žien, ako aj podporu účinného zapojenia aktérov občianskej spoločnosti a ochrancov životného prostredia; zdôrazňuje, že takéto dialógy by sa mali viesť so všetkými producentnými krajinami vrátane rozvinutých krajín;
70. víta plán Komisie na podporu partnerských krajín pri navrhovaní a vykonávaní rámcov, ktoré môžu povzbudiť lepšiu ochranu lesov a riadenie a správu pôdy, v relevantných prípadoch vrátane uznania práv na držbu pôdy pôvodného obyvateľstva a miestnych komunít, ako aj súvisiacich opatrení v oblasti správy vecí verejných, ako sú stratégie zmierňovania a adaptácie, a odporúča, aby Komisia zahrnula tento aspekt do svojich úvah a opatrení; poukazuje na to, že takéto rámce by mali prispievať nielen k domácim potrebám, ale aj k vnútroštátne stanoveným príspevkom partnerských krajín (NDC) podľa Parížskej dohody, ako aj k ich národných stratégiách a akčných plánov v oblasti biodiverzity (NBSAP) podľa Dohovoru o biologickej diverzite;
71. žiada EÚ, aby poskytla partnerským krajinám podporu pri vykonávaní opatrení, ktoré im pomôžu dodržiavať všetky opatrenia, ktoré môže EÚ prijať na riešenie odlesňovania spojeného s dovozom, a žiada, aby sa posilnila spolupráca a aby sa prijali potrebné a účinné opatrenia na zamedzenie tomu, aby bol obchod s tovarom súvisiacim s odlesňovaním a degradáciou lesov presmerovaný do iných oblastí sveta; vyzýva Komisiu, aby zabezpečila, aby podpora, ktorú EÚ poskytuje na politiky týkajúce sa poľnohospodárstva, infraštruktúry, ťažby, miest, prímestských oblastí a vidieka v partnerských krajinách neprispievala k odlesňovaniu a degradácii lesov; vyzýva Komisiu, aby spolu s členskými štátmi podporovala technický a finančný mechanizmus EÚ, ktorý by urýchlil financovanie na podporu úsilia partnerov o udržateľné využívanie, ochranu a obnovu lesov s cieľom podporiť úsilie partnerov o udržateľné využívanie, ochranu a obnovu lesov, zlepšenie udržateľnej poľnohospodárskej výroby bez odlesňovania a riešenie ťažobných činností, ktoré majú nepriaznivý vplyv na lesy v rámci nadchádzajúceho Nástroja susedstva a rozvojovej a medzinárodnej spolupráce (ďalej len „NDICI“);
72. vyzýva, aby odvetvie lesného hospodárstva bolo výrazným prvkom v nadchádzajúcom NDICI a aby sa v plnej miere využil potenciál vonkajšieho investičného plánu a regionálnych mechanizmov kombinovaného financovania, ktoré sa majú využiť pri získavaní súkromných finančných prostriedkov na udržateľné lesné hospodárstvo (od ochrany existujúceho lesa, po obnovu lesa a zalesňovanie), udržateľný cestovný ruch a

agrolesníctvo, ako aj o iniciatívy spoločností na odstránenie výrobkov súvisiacich s odlesňovaním z ich dodávateľských reťazcov s cieľom dosiahnuť ciele udržateľného rozvoja;

73. odporúča, aby Komisia a členské štáty určili účinné metódy sprístupnenia inovatívnych a udržateľných postupov a odborných znalostí EÚ v oblasti obehového hospodárstva, udržateľného biohospodárstva, obnoviteľnej energie, udržateľného inteligentného poľnohospodárstva a ďalších príslušných oblastí ostatným krajinám;
74. žiada Komisiu, aby pravidelne predkladala správu o trendoch odlesňovania a využívania oblastí s vysokými zásobami uhlíka, ako sú rašeliniská, v tretích krajinách;
75. nabáda na vykonávanie podporných opatrení zameraných na zvýšenie poľnohospodárskej produktivity v cieľových krajinách s cieľom znížiť sociálny a ekonomický tlak na odlesňovanie a využívanie rašelinísk;
76. podporuje zámer Komisie propagovať v mene EÚ na kľúčových medzinárodných fórach prijatie a vykonávanie prísnych záväzkov a predpisov na zastavenie odlesňovania a degradácie lesov a na podporu obnovy lesov; domnieva sa, že EÚ musí ísť príkladom; zdôrazňuje význam zohľadňovania vnútroštátnych, regionálnych a miestnych odborných znalostí a postupov pri uplatňovaní opatrení na ochranu lesov; víta rozhodnutie Valného zhromaždenia OSN vyhlásiť obdobie 2021 – 2030 za dekádu obnovy ekosystémov; zdôrazňuje, že v dekáde OSN vytvára je obnova ekosystémov hlavným prirodzeným riešením, pokiaľ ide o plnenie širokého spektra cieľov udržateľného rozvoja;
77. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby naďalej podporovali ochranu lesov prostredníctvom vytvárania, konsolidácie a účinného riadenia sietí chránených oblastí vrátane lesných oblastí, ako je NaturAfrica 2030, najmä v krajinách, ktoré sú hlavnými producentmi dreva; uznáva, že to prispieva aj k zachovaniu biodiverzity a že sa tým posilní pozícia EÚ na ďalšej konferencii zmluvných strán Dohovoru o biologickej diverzite;
78. víta plán Komisie na posilnenie medzinárodnej spolupráce v oblasti politik a opatrení zameraných na ochranu, obnovu a udržateľné obhospodarovanie svetových lesov v záujme predchádzania globálnemu odlesňovaniu na kľúčových medzinárodných fórach; poznamenáva, že existujúce vymedzenie pojmu „les“ a kategorizácia lesov, ako aj ďalšie príslušné pojmy a zásady týkajúce sa udržateľného obhospodarovania lesov používané príslušnými inštitúciami ako FAO, sú striktné technické a neodrážajú v plnej miere rozmanitosť lesných ekosystémov; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby sa usilovali o spoluprácu s týmito kľúčovými medzinárodnými fórami, okrem iného s cieľom harmonizovať používanú terminológiu, koncepcie a štatistiky (napr. neporušené a staré lesy, plantáže, udržateľné obhospodarovanie lesov, obhospodarovanie blízke prírode alebo dodávateľské reťazce, ktoré neprispievajú k odlesňovaniu) a zabezpečiť súdržnosť prijatých politik a opatrení;
79. vyzýva Komisiu, aby obnovila rokovania o medzinárodnom právne záväznom dohovore o lesoch, ktorý by prispel k správe, ochrane a udržateľnému rozvoju lesov a zabezpečil ich mnohoraké a doplnkové funkcie a využitie, vrátane opatrení zameraných na obnovu lesa, zalesňovanie a ochranu lesa; zdôrazňuje, že takýto dohovor by mal zohľadňovať sociálne, hospodárske, ekologické, kultúrne a duchovné potreby súčasnej a budúcej

generácie a mal by uznávať zásadne dôležitú úlohu všetkých druhov lesov pri zachovávaní ekologických procesov a rovnováhy a podporovať identitu, kultúru a práva pôvodného obyvateľstva, ich komunit a ostatných komunit a obyvateľov lesa;

80. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby do rozvojových politík a všetkých investičných a podporných programov zameraných na producentské krajiny systematicky začleňovali ustanovenia o odlesňovaní a zhoršovaní kvality lesov, ako aj o znehodnocovaní ďalších prírodných ekosystémov, strate biodiverzity a porušovaní ľudských práv a aby zväzili podmienenie investícií a podpory dodržiavaním týchto prvkov;
81. uznáva význam medzinárodných rámcov, ako sú VGGT, v podobe právnej jasnosti a medzinárodne uznávaných noriem osvedčených postupov pri zodpovednom riadení držby pôdy; vyzýva Komisiu, aby podporila šírenie a používanie VGGT na celosvetovej, regionálnej a celoštátnej úrovni; zdôrazňuje potrebu účinného nezávislého monitorovania a presadzovania vrátane vhodných mechanizmov riešenia sporov a sťažností s cieľom zabezpečiť súlad s VGGT;
82. vyzýva na posilnenie spolupráce medzi EÚ a skupinou afrických, karibských a tichomorských štátov (ďalej len „AKT“) s cieľom riešiť narastajúci problém odlesňovania a dezertifikácie v štátoch AKT prostredníctvom vypracovania akčných plánov zameraných na zlepšenie obhospodarovania lesov a ich ochranu s prihliadnutím na príčiny odlesňovania v rámci a mimo odvetvia lesného hospodárstva a so súčasným uznaním významu tropického dreva pre hospodárstva štátov AKT s lesmi produkujúcimi drevo;
83. preto naliehavo vyzýva EÚ a jej členské štáty, aby zabezpečili konzistentnosť medzi politikami v súlade so zásadou súdržnosti politík v záujme rozvoja stanovenou v článku 208 Zmluvy o fungovaní Európskej únie;
84. uznáva a podporuje závery FAO, v ktorých sa uvádza, že v boji proti chudobe je dôležité globálne udržateľné využívanie pôdy;
85. poukazuje na to, že lesy významne prispievajú k celosvetovej potravinovej bezpečnosti, živobytiu a výžive v rozvojových krajinách a sú dôležitým zdrojom príjmov pre miestne spoločenstvá; pripomína, že pokrok smerom k udržateľnému poľnohospodárstvu, potravinovej bezpečnosti a udržateľnému obhospodarovaniu lesov by sa mali zároveň stať kľúčovým prvkom Agendy 2030;
86. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie Rade a Komisii.